

PRATARMĖ

Vilnius – muziejų miestas. Šis įvaizdis plėtojamas pustrėčio šimtmečio. Vilniuje būvę ir esami muziejai – šio miesto istorijos, kultūros raidos, glaudžiai susijusios su Lietuvos gyvenimu, įvairių aspektų atspindžiai. Vilniaus muziejų įvairovėje nėra Vilniaus miesto muziejaus. XX amžiaus ketvirtajame dešimtmetyje kurti Vilniaus miesto bei Vilniaus istorijos muziejai buvo transformuoti į Lietuvos istorijos, kultūros bei meno muziejus (dabar – Nacionalinis Lietuvos dailės bei Lietuvos nacionalinis muziejai).

Vilnius bene vienintelis tarp Europos kraštų sostinių, neturintis savo specialaus miesto muziejaus. Vilniaus tapimas Europos sostine 2009 metais suaktyvino jo miesto muziejaus įkūrimo svarstymą. Likus mažai laiko iki šios progos, jos reprezentacijos organizatoriai pirmiausia suskubo kurti Vilniaus istorijos virtualų muziejų. Tai neišsemia poreikio turėti ir realų Vilniaus miesto muziejų. Pastarojo organizavimas reikalauja nepalyginamai daugiau įvairių išteklių ir laiko negu virtualaus muziejaus sukūrimas.

Vilniuje siekiant įkurti miesto muziejų, būtina pažinti kitų kraštų miesto muziejų, ypač įkurtų sostinėse, organizavimo ir veiklos patirtį bei tarptautinės muziejų organizacijos ICOM miesto muziejų komiteto (CAMOC) plėtojamas diskusijas apie šių muziejų problemas. Svetur miesto muziejų organizavimo patirtis liudija, kad yra plačiai, įvairiapusiai ir neadekvačiai suvokiama jų koncepcijos bei misijos.

2007 m. rugsėjo 27 dieną Vilniuje surengtoje tarptautinėje mokslinėje konferencijoje „Vilniaus istorijos muziejiniai kontekstai“ buvo svarstyta apie Vilniaus muziejaus poreikį ir galimybes bei kitus muziejinius Vilniaus istorijos kontekstus, taip pat apie miesto muziejų svetur sumanymų ir veiklos paradigmas.

Leidinyje skelbiami minėtos konferencijos ir kiti straipsniai pateikia nuorodų Vilniaus miesto muziejaus galimybių studijai, pabrėžia, kad būtina pateikti modernių ir konstruktyvių bei alternatyvių tokio muziejaus modelių, kurie papildytų ir išplėstų esamus muziejinius Vilniaus istorijos kontekstus naujais šio miesto gyvenimo atspindžiais.

Nastazija Keršytė